

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**Бекітемін
Ғылыми кеңес төрағасы,
ректор, ҚР ҮФА
академигі
Ғазалиев А.М.**

«____» _____ 2013ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛГАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

АНВ 3216 «Ақша, несие, банктер» пәні
MarKI 23 «Маркетинг және қаржы институттары» модулі

5B050600 «Экономика» мамандығы

«Инженерлік экономикалық және менеджмент» факультеті

Кәсіпорын экономикасы кафедрасы

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген: Г.К. Рауандина аға оқытушы.

Кәсіпорын экономикасы кафедрасы отырысында талқыланған
(кафедраның атауы)

№ ____ хаттама «____» 2013 ж.

Кафедра менгерушісі _____ Б.А. Ахметжанов
(қолы)

«Инженерлік экономика және менеджмент факультетінің оқу -
әдістемелік кеңесімен мақұлдаған

№ ____ хаттама «____» 2013 ж.

Төрағасы _____ Н.А.Нурмагамбетова

Оқытушы туралы мәліметтер мен байланыстық ақпарат

Рауандина Гұлдарай Қалқенқызы, КЭ кафедрасының аға оқытушысы

(оқытушының аты-жөні, ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы, лауазымы)

Кәсіпорын экономикасы кафедрасы ҚарМТУ 4 корпусында орналасқан (мекен-жай), 316 аудитория, байланыс телефоны 56-75-94 (1049).

Пәннің енбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны/ECTS	Сабактардың түрі					СӨЖ сағат саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі			
		Байланыс сағаттарының саны			СОӨЖ сағат саны	Барлық сағат						
		Дәріс	Практикалық сабактар	Лабораториялық сабактар								
5	3/5	30	15		45	90	45	135	Тесттапсырмалары			

Пәннің сипаттамасы

«Ақша, несие, банктер» пәні таңдау курсы болып табылады және пәндердің базалық циклында таңдау бойынша компонент.

Пәннің мақсаты

«Ақша, несие, банктер» пәні студенттерге ақша, ақша айналымы, ақша жүйесі, несие жүйесі мен олардың елімізде пайда болуы мен даму заңдылықтарына талдау жасау және де Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі мен коммерциялық банктердің қызметтері мен операциялары, құрылымы, басқару органдары туралы түсініктеме беру мақсатын алға қояды.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай: ақша түрлері мен функциялары, ақша айналысы мен ақша жүйесін ұйымдастыру мәселелері, несиенің экономикадағы мәні, функциялары, оның формалары мен түрлерімен, коммерциялық банктердің түрлерімен, ұйымдастыру құрылымымен, операцияларымен, сондай – ак валюталық қатынастар, валюталық жүйелер, олардың құрылу және қызмет ету қағидаларымен таныстыру.

Берілген пәнді оқу нәтижесінде студенттер міндетті:

- ақша, ақша жүйесі туралы;
- несие, несие берушілер мен қарыз алушылардың өзара қатынасында пайдалану туралы, оның формалары мен түрлері туралы, нақты отандық банктердің қызметтері туралы, жүргізетін операциялары туралы түсінікке ие болуға;
- несиені ұсыну принциптерін, тәртібін;

- Ұлттық банктің басқарма құрылымын, атқаратын операцияларын білуге;
- ақшаның бүгінгі және болашақтағы құнын;
- несие бойынша пайыздық мөлшерлемелерді білуге.

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет: Экономикалық теория, Микроэкономика

Постреквизиттер

«Ақша, несие, банктер» пәнін оқу кезінде алынған білім «Корпоративті қаржылар», «Сақтандыру ісі» пәндерін игеру кезінде қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптардың) атауы	Сабактардың түрлері бойынша еңбек сиымдылығы, сағат				
	дәріс тер	практикалық	зертхана лық	СОДЖ	СДЖ
1	2	3	4	5	6
I бөлім. Ақша, несие, банктер – базалық түсінігі	2	1	-	3	3
1 тақырып. Ақшаның мәні және қызметтері					
2 тақырып. Ақша айналымы, ақша айналысы, ақша жүйесі	2	1	-	3	3
3 тақырып. Несие, мәні және формалары	2	1	-	3	3
4 тақырып. Банктің мәні	2	1	-	3	3
5 тақырып. Несие жүйесі	2	1	-	3	3
II бөлім. Коммерциялық банктер: функциялары мен ұйымдастыру қызметтері					
6 тақырып. Екінші деңгейлі банктердің қызметтерін ұйымдастырудың құқықтық негіздері	2	1	-	3	3
7 тақырып. Банктердің активтік және пассивтік операциялары	1	1	-	2	2
8 тақырып. Банктің пайдасы және банктік пайыздар	1	1	-	2	2
ІІІ бөлім. Орталық банктер –банктік және несиелік жүйенің негізгі бөлімі					

9 тақырып. Мемлекеттің орталық банкі, оның қалыптасуы мен дамуы	2	1	-	2	2
10 тақырып. Банк жүйесімен ақшаның қалыптасуы және жойылуы	1	2	-	2	2
IV бөлім. Халықаралық валюталық – несиелік қатынастар					
11 тақырып. Валюталық жүйе және валюталық қатынастар ұғымы	1	1	-	2	2
12 тақырып. Халықаралық валюталық – несиелік институттар	1	1	-	2	2
БАРЛЫҒЫ:	30	15	-	45	45

Практикалық (семинарлық) сабактар тізімі

1. Ақшаның мәні және қызметтері
2. Ақша айналымы, ақша айналысы, ақша жүйесі
3. Несие, мәні және формалары
4. Банктің мәні
5. Несие жүйесі
6. Екінші деңгейлі банктердің қызметтерін ұйымдастырудың құқықтық зеріздері
7. Банктердің активтік және пассивтік операциялары
8. Банктің пайдасы және банктік пайыздар
9. Мемлекеттің орталық банкі, оның қалыптасуы мен дамуы
10. Банк жүйесімен ақшаның қалыптасуы және жойылуы
11. Валюталық жүйе және валюталық қатынастар ұғымы
12. Халықаралық валюталық – несиелік институттар

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыптары

- 1 Қарыз капиталының құрылымы.
- 2 Қарыз проценті және оның мәні.
- 3 Коммерциялық банктер және олардың түрлері.
- 4 Коммерциялық банктердің қызметтері.
- 5 Банктердің ұйымдастыру құрылымы.
- 6 Екінші деңгейлі банктердің ашылу, лицензия алу жолдары, қажетті, міндettі құжаттары
- 7 Екінші деңгейлі банктердің қорлары, жарлығы және меншікті капиталының түрлері мен қалыптасу көздері
- 8 Екінші деңгейлі банктердің қызмет етуін тоқтату себептері
- 9 Екінші деңгейлі банктердің жабылуындағы қолданылатын шаралар
- 10 Коммерциялық банктердің пассив операциялары.
- 11 Банк капиталының құрылуды.
- 12 Бөлінбекен пайда шоты және депозит мәндері.
- 13 Мерзімді салымдар және депозттік сертификат.

- 14 Коммерциялық банктердің актив операциялары.
- 15 Конкоренттік шот және овердрафт.
- 16 Факторинг және лизинг операциялары.
- 17 Коммерциялық банктердің несие операциясы және бағалы қағаздармен жүргізілетін операциялары туралы мәлімдеме.
- 18 Банк капиталының құрылуды.
- 19 Бөлінбекен пайда шоты және депозит мәндері.
- 20 Мерзімді салымдар және депозттік сертификат.
- 21 Коммерциялық банктердің актив операциялары.
- 22 Конкоренттік шот және овердрафт.
- 23 Факторинг және лизинг операциялары.
- 24 Коммерциялық банктердің несие операциясы және бағалы қағаздармен жүргізілетін операциялары туралы мәлімдеме.
- 25 Коммерциялық банктердің кірістері және шығындары деңгейіне әсерін тигізетін факторларды.
- 26 Валюта курсын мемлекеттік реттеу әдістері.
- 27 Валюткалық котировка түсінігі мен оның түрлері.
- 28 Валюталық курс түрлері және әртүрлі мысал келтіру
- 29 ҚР басқа елдермен қарым - қатынастары.
- 30 Халықаралық несие институттары мен ҚР қарым- қатынасы.

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен көртынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	
Тәжірибелік жұмыс	Теориялық және практикалық білімді бекіту	[1],[5],[7], лекциялар конспектісі	1 апта	Ағымдағы	5, 10 апта	10
СӨЖ	Теориялық және практикалық білімді бекіту	[2],[3],[6], лекциялар конспектісі	1 апта	Ағымдағы	1-14 апта	15
ОСӨЖ	Теориялық және практикалық білімді бекіту	[4],[5],[8], лекциялар конспектісі	1 апта	Ағымдағы	1-14 апта	15
1 аралық бақылау	Теориялық және анализдау білімін көздейту	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	1 біріккен сағаттар	Межелік	7 апта	10

2 аралық бақылау	Теориялық және анализдау білімін көңейту	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	1 біріккен сағаттар	Межелік	14 апта	10
Емтихан	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиет тізімі	1 қатынас сағаттары	Қорытынды	Сессия кезіндегі	40
Барлығы						100

Саясаты және процедуралары

«Ақша, несие, банктер» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды сұраймыз:

1. Сабаққа кешігіп келмеу.
2. Сабакты себепсіз босатпау, ауырған жағдайда – дәрігердің анықтамасын, басқа жағдайларда түсініктеме беруді сұраймыз.
3. Сабақ үстінде сөйлемеу керек, газет және т.б. керексіз әдебиеттерді, мақалаларды оқымау керек, ұялы телефонды сөндіріп қою керек.
4. Қатыспаған сабактарды оқытушының белгілеген уақытында жауап беру керек.
5. Оқу процесіне белсенді қатысу .

Негізгі әдебиет тізімі

- 1 “Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын енгізу туралы” ҚР Президентінің Жарғысы. Егеменді Қазақстан 12.10.1993ж.
- 2 “Ұлттық банк” туралы ҚР Заңы. 30 наурыз 1995 ж. № 2155 және бақылау туралы” ҚР Заңы. 4 шілде 2003 ж. № 474
- 3 “Қаржы нарығы мен қаржы мекемелерін мемлекеттік реттеу
- 4 “Қазақстан Республикасының банктері және банк қызметі туралы” ҚР Заңы 31 08 1995 ж. № 2444 өзгерістер мен қосымшалар 10.07.2003ж.
- 5 “Екінші деңгейлі банктер үшін пруденциалды нормативтер туралы Ережелерін бекіту туралы” Жарғы. 03.06.2002 ж.
- 6 Долан Э.Дж. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика.
-Санкт-Петербург, ОРКЕСТР, 1994г.
- 7 Жуков Е.Ф. Деньги, кредит, банки. Банки и биржи. -М., ЮНИТИ, 1999г.
- 8 Сейтқасымов F.C., Ақша, несие, банктер, 2- басылым, Экономика, -Алматы, 2009ж.
- 9 Соколова О.В. Финансы, деньги и кредит. -М.: ЮРИСТЬ, 2000г.
- 10 Лаврушина О.И. Деньги, кредит, банки. -М.: ФИНАНСЫ И СТАТИСТИКА, 2010г.
- 11 Л.А.Дробозина, Л.П.Окунева, Л.Д.Андропова. Финансы. Денежное обращение и кредит. -М.: ЮНИТИ, 2007г.
- 12 Круглов В.В. Основы международных валютно-финансовых и кредитных отношений. -М.: ИНФРА-М, 2008г.
- 13 Лаврушин О.И. Банковское дело.- М.: Финансы и статистика, 2003г.
- 14 Сенчагова В.К., Архипова А.И. Финансы, денежное обращение и кредит. -М.: Проспект, 2000г.
- 15 Тен Н.В. Деньги. Кредит. Банки: учебное пособие. -Караганда, КарГТУ, 2004г.
- 16 Тен Н.В., Ковалева И.А. Методические указания к практическим занятиям по курсу «Деньги, кредит, банки». -Караганда, КарГТУ, 2005 г.
- 17 Тен Н.В., Ковалева И.А. Методические указания по организации СРС при изучении курса «Деньги, кредит, банки».- Караганда, КарГТУ, 2005г.
- 18 Колпакова Г.М. Финансы. Денежное обращение. Кредит. -М.: Финансы и статистика, 2010г.
- 19 Романовский М.В., О.В. Врублевская О.В. Финансы, денежное обращение и кредит. -М.: Юрайт-М, 2011г.
- 20 Ширинская Е.Б. Операции коммерческих банков: российский и зарубежный опыт. -М., «Финансы и статистика», 2005г.
- 21 Гальперин В.М., Гребенников П.И., Леусский А.И., Тарасевич Л.СМ. Макроэкономика.-СПб.: ГУЭФ, 2007г.
22. Деньги. Кредит.Банки. /под ред. О.И. Лаврушина. Изд. перераб. Москва, “КНОРУС”, 2011, с. 147-182.

Қосымша әдебиетт тізімі

- 1 Борискин А.В., Тарабцев А.А., Тарушкин А.Б. Деньги. Кредит. Банки.: Учеб.пособие. -СПБ.: СПЕЦ. ЛИТ., 2000г.
- 2 Пашкус Ю.В. Деньги: Прошлое и современность. -Л.: ЛГУ, 1990г.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

АНВ 3216 «Ақша, несие, банктер» пәні
MarKI 23 «Маркетинг және қаржы институттары» модулі

31.03.2004 ж. № 50 мемл. бас. лиц..

Баспаға _____ 20__ ж. қол қойылды. Пішіні 90x60/16. Таралымы _____ дана
Көлемі ____ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген